Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)
Mgr. Alena Pastorková
Tel.: +421 905 370 680
Email: alena.pastorkova@uluv.sk
Web: www.uluv.sk

Tlačová správa, 9. 6. 2026

Rok drotárstva v ÚĽUV-e

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) sa po minuloročných aktivitách, výstavách a sérii sprievodných podujatí k 80. výročiu svojho založenia vracia ku konceptu tematických rokov podľa materiálových skupín pod názvom „Tradícia netradične“. Po dreve (2021 – 2022), prírodných pletivách (2023), ľane, konope a žihľave (2024) sa v roku 2026 zameriava na drotárstvo. Remeslo, ktoré Slováci v 19. storočí preslávili vo svete a v roku 2019 bolo pod názvom „Drotárstvo – remeslo a umenie“ zapísané do Zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

ÚĽUV pripravuje tematické roky v predstihu, čo platilo aj pre Rok drotárstva. V roku 2024 uviedlo Dizajn štúdio ÚĽUV výstavu *Kresba v priestore*. Mala za cieľ upozorniť na jedinečné postavenie výtvarného spracovania drôtu a plechu na Slovensku najmä po roku 1989. Výstava zároveň spojila tvorcov, ktorí sa v uplynulých desaťročiach zaslúžili o znovuoživenie drotárskej tradície, upadajúcej po prvej svetovej vojne.

V duchu tejto výstavy boli na jeseň roku 2025 v rámci projektu *Kultúra pre školy* realizovaného Školou remesiel ÚĽUV zorganizované dve celodenné lekcie pre študentov a pedagógov stredných škôl umeleckého priemyslu. Priblížili im základy drotárstva, ktoré následne počas tohto školského roka rozvíjali v samostatnej tvorbe. Výsledky ich práce budú prezentované v októbri na výstave v Dizajn štúdiu ÚĽUV a prihlásené sú tiež do súťaže dizajnu orientovaného na remeslo *Kruhy na vode*.

Prvá tohtoročná inštalácia v Dizajn štúdiu ÚĽUV predstavila v Roku drotárstva projekt etablovanej sochárky Blanky Šperkovej, ktorá čerpá inšpiráciu z detskej kresby. Ručne pletené drôtené plastiky so sklenenými korálikmi doplnili kresby a obrazy jej vnúčat, čím vznikol hravý a farebný celok.

Poukázanie na možnosti rozvíjania drotárstva v oblasti remesla, dizajnu a sčasti aj výtvarného umenia je jedným z cieľov Roku drotárstva. Podobne ako kedysi slovenskí drotári vo svete boli osobití svojím štýlom a sortimentom výrobkov (v závislosti od krajiny, v ktorej pôsobili) a svojou prácou sa vedeli úspešne uživiť, tak aj pre dnešok je dôležité, aby drotárstvo bolo živým prvkom našej kultúry. Na remeselné východiská drotárstva a ich tvorivé rozvíjanie v súčasnosti poukáže ústredná výstava nazvaná *Nekonečná línia. Príbeh drôtu v čase*. V kurátorskej koncepcii majstra ľudovej umeleckej výroby a pedagóga Ladislava Jurovatého a Márie Hriešik Nepšinskej bude prístupná od 19. júna do 12. novembra v Galérii ÚĽUV na Obchodnej 64 v Bratislave. Cez prezentáciu jedinečných diel zo všetkých troch spomínaných oblastí chce inšpirovať súčasných tvorcov (remeselníkov, dizajnérov, sochárov, šperkárov) k práci s médiom drôtu a plechu. Tomu budú prispôsobené aj sprievodné podujatia k výstave.

Ďalšie rozmery drotárstva približuje etnografická výstava *Čo drôt spojil, čas nerozdelí...* Je venovaná drotárstvu v jeho prvotnej vandrovnej forme, ako aj tradičným opravám vidieckych predmetov každodennej potreby a v Galérii ÚĽUV na Mäsiarskej 52 v Košiciach potrvá do 30. októbra. Klub drotárov „Šebickí krpoši“, ktorý funguje pri Regionálnom centre remesiel ÚĽUV v Banskej Bystrici od roku 2018, prezentuje návštevníkom tohto centra na Dolnej 14 výstavu s názvom *Keď drôt rozkvitne*. Je oslavou trpezlivosti, remeselnej zručnosti a nekonečnej tvarovateľnosti kovu a potrvá do 30. júna.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky. Vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)
Mgr. Alena Pastorková
Tel.: +421 905 370 680
Email: alena.pastorkova@uluv.sk
Web: www.uluv.sk

Prakticky priblížia verejnosti drotárstvo aj zóny remesiel na význačných podujatiach: na Jarmoku remesiel ÚĽUV v rámci Folklórneho festivalu Východná 2026 (3. – 5. júl) a na festivale Dni majstrov ÚĽUV (5. – 6. september) v bratislavskom Starom Meste. Na ňom súčasní majstri predstavia rôzne prístupy k drotárstvu a ľudia budú mať možnosť o remesle s nimi diskutovať, prípadne si prácu s drôtom aj vyskúšať.

Jedinečnú príležitosť naučiť sa väčšinu tradičných drotárskych techník majú dospelí aj deti s hlbším záujmom o remeslá počas celého roka na pravidelných kurzoch, tvorivých dielňach či exkurziách v Škole remesiel ÚĽUV v troch regionálnych centrách v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach. Škola remesiel ÚĽUV začala svoju činnosť v roku 1999, v roku 2024 bola zaradená do Zoznamu dobrých praktík ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO a drotárske kurzy a tvorivé dielne sú v jej ponuke kontinuálne od počiatku. Aj vďaka tomu má drotárstvo množstvo prívržencov, ktorí sa cezeň tvorivo vyjadrujú aj prakticky. Pri Škole remesiel ÚĽUV v súčasnosti fungujú dva kluby drotárstva – Džarek v Bratislave (založený v roku 2003) a už spomínaní Šebickí krpoši v Banskej Bystrici. Ich členská základňa sa vyformovala z radov absolventov kurzov, lektorov i remeselníkov, ktorí sa chceli stretávať na pravidelnej báze. Spoločne rozvíjajú nadobudnuté zručnosti, odovzdávajú si skúsenosti a pracujú na svojom remeselnom raste. Výsledky svojej práce každoročne prezentujú cez tematické výstavy.

Fenomén drotárstva je aj hlavnou témou oboch čísiel odborného časopisu *RUD* – revue o hodnotách remesla a dizajnu, ktorý vychádza od roku 2000 a systematicky sa venuje problematike tradičného a súčasného remesla, dizajnu a úžitkového umenia.

Víziou smerom k jeseni je odborné sympózium pre súčasných tvorcov pracujúcich s drôtom. Pozvaní naň budú okrem Slovákov aj umelci a remeselníci zo zahraničia, z ktorých viacerí sa svojím dielom predstavujú aj na výstave *Nekonečná línia. Príbeh drôtu v čase.* Cieľom sympózia bude zadefinovať v tvorivom dialógu podstatu súčasného drotárstva v oblasti remesla, dizajnu aj výtvarného umenia. Uskutoční sa v čase *Medzinárodného dňa nehmotného kultúrneho dedičstva* (17. október), ktorý oslavuje rozmanitosť a bohatstvo živého dedičstva a zvyšuje povedomie o dôležitosti jeho ochrany. Súčasťou osláv bude tiež podujatie *Deň otvorených dverí* dňa 15. októbra vo všetkých troch regionálnych centrách remesiel v Bratislave, Banskej Bystrici aj Košiciach.

ÚĽUV sa v roku 2019 veľkou mierou pričinil o zápis prvku *Drotárstvo – remeslo a umenie* do svetového zoznamu UNESCO. V Roku drotárstva chce posunúť znalosti generácie, ktorá drotárstvo v 90. rokoch minulého storočia oživila, nastupujúcej generácii tvorcov, aj v spolupráci s ďalšími inštitúciami a subjektmi, ktoré sa na Slovensku nezištne a na vysokej úrovni venujú rozvoju drotárstva.

Ako hovorí generálna riaditeľka ÚĽUV-u Eva Ševčíková: „V duchu Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO chce ÚĽUV v Roku drotárstva upozorniť cez aktivity nositeľov a pokračovateľov tohto remesla na jeho mnohoraké súčasné podoby, a tým aj možné cesty rozvoja.“

O aktivitách Roku drotárstva vás budeme pravidelne informovať prostredníctvom našich komunikačných kanálov.

Tešíme sa na osobné stretnutia!

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky. Vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.